Poštnina plačana v gotovini Cena današnje štev. Din —·75

Posamezne številke: Navadne Din —·75, ob nedeljah Din 1·—.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 4, I. nadstr. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS poštnočekovni račun štev. 11.701.

Na naročila brez denarja ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

TABOR

Posamezne številke: Navadne Din —·75, ob nedeljah Din 1·—.

„TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 16·—, za inozemstvo D 18·—, dostavljen na dom D 12·—, na izkaznice D 10·— inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

Leto VIII. Maribor, sreda 13. aprila 1927. Številka: 83.

Političen položaj neizpremenjen

Vsa politična javnost nestrpno pričakuje Veliko noč

Beograd, 12. aprila.

V političnih krogih vlada trenutno veliko zanimanje glede nadalnjega razvoja sedanjega položaja. Stalno se še povdarja in ugotavlja, da Uzunović ne bo ostal na krmilu preko velikonočnih praznikov. Včeraj je bil prosvetni minister Velja Vukičević sprejet pri kralju v daljši avdijenci, kar se spravlja v zvezo z bizantološkim kongresom, dočim je Vukičevićev poset na dvoru pripisati docela drugim motivom. Včeraj popoldan sta se sestala ministra. Maksimović in dr. Srskić in se posvetovala nad dve uri. Njunemu posvetovanju je pripisati velik pomen. Maksimović je trenutno odločen prisostvovati razpravi glede obtožnice, ki so jo vložili demokrati kot minister. V boju med Uzunovićevo in Pašićevo skupino je spor zavzel resnejši značaj. Uzunovićevci prete Pašićevcem s korupcijskimi procesi in raznimi dokumenti, katerih objavljenje bi jih prisililo, da se umaknejo iz političnega udejstvovanja.

Jugoslovansko-italijanski spor

Beograd, 12. aprila.

V direktnih pogajanjih med Beogradom in Rimom o albanskem sporu je nastopil zastoj. Včeraj je odšel v Rim posebni kurir zunanjega ministrstva z novimi instrukcijami, ki naj bi omogočile poslaniku Rakiću nadaljevanje pogajanj z Mussolinijem. Kakor je izvedel vaš dopisnik, je Jugoslavija odločno odklonila vsakršno zvezo reševanja albanskega vprašanja z ratifikacijo nettunskih konvencij. Jugoslovanska vlada želi nadalje, da izgine albansko vprašanje enkrat za vselej iz površja. Pričakuje se, da bo Italija z ozirom na velesile v pogajanjih z Jugoslavijo nekoliko zmernejša, vendar mora biti spor izrešen pred Društvo narodov, vsaj tako se naglaša v jugoslovanskih vladnih krogih.

Konferenca Male antante bo v Bukarešti

Beograd, 12. aprila.

Radi nenadnega obolenja rumunskega kralja zunanjemu ministru nikakor ni mogoče zapustiti Bukarešte. Zaradi tega se konferenca Male antante ne bo vršila v Pragi, kakor je bilo prvotno določeno, marveč v Bukarešti. Tozadevno se že vrše predpriprave med zunanjimi ministri Češkoslovaške, Jugoslavije in Rumunije.

Dnevna kronika

— **Telefonska zveza z gornjo Savinjsko dolino.** V sredo dne 13. t. m. bo otvorjena telefonska zveza Celje—Gornji grad—Solčava. Telefonske centrale bodo dobili kraji Mozirje, Rečica ob Savinji, Gornji grad, Ljubno, Ksaverij, Luče in Solčava. Nova telefonska zveza, bo za gorenjo Savinjsko dolino velikega pomena, predvsem iz tujsko prometnih ozirov.

— **Vsem, ki iščejo zaposlitve na Češkoslovaškem.** Naš konzulat v Češkoslovaški javlja, da vladajo tam velike težave glede zaposlitve in da imajo naši državljani, ki odhajajo tja z namenom, da si najdejo delo, pri tem znatne ovire. Zato se svetuje vsem, ki hočejo iskati dela v Češkoslovaški, da ne odpotujejo tja, dokler jim ni zagotovljeno mesto zaposlitve.

— **Trgovski stiki z Ameriko.** Generalni konzulat SHS v Buenos Airesu sporoča, da bi neka večja ugledna ondotna tvrdka reflektirala na dobavo: fižola, orehov, suhih sliv in suhih višenj, kalcijevega karbida, sode kaustika, in portland cementa. Reflektira se samo na prvovrstno blago, ki more vzdržati konkurenco na ondotnih trgih. Oferte z vzorci je poslati konzulatu z izkalkuliranimi cenami franko Buenos-Aires ali Monte Video.

— **Ljutomer.** Dramatski odsek »Sokola« je uprizoril v nedeljo Tučičevo dramo »Golgota«, ki je na novem odru nad vse dobro uspela. Posebno moramo omeniti nosilce glavne vloge Demetrija — br. Ogrina — ki je zadivil občinstvo s svojo lepo, globoko naštudirano igro. Ženo je dobro igrala s. Baukartova in priorja br. Stopar. Tudi ostale vloge so bile dobro zasedene. Br. Pernetu gre priznanje za izborno režijo. Scenerija je bila dobra, le svetlobni efekti so bili slabi, posebno ko se prikažeta »On« in »Žena«. Tudi jutro v samostanu bi se dalo bolje uprizoriti, posebno sedaj, ko imamo moderno opremljen oder. — Za prihodnjič se pripravlja »Kraljeva visokost« v režiji br. Ogrina.

— **Zračni promet v Jugoslaviji.** Začetkom julija se bo otvoril na progi Beograd—Zagreb zračni promet. Nekaj dni pozneje bo promet podaljšan do Ljubljane. S tem bo ustvarjena zveza z Češkoslovaško zračno progo, ki vodi od Prage do Trsta preko jugoslovanskega ozemlja.

— **Podpornemu društvu slepih Ljubljana, Wolfova 12,** so darovali: Posojilnica Maribor Din 1000, Hran. in posojil. Škofjaloka 500, g. Miklauc R. 100, Mg. Magister Vinko 20, ga Šmid Amalija 20, g. Dolinar Fran 20, Jagodič, Celje 30, tvrdka Bolaffio mesto venca pok. gosp. Favai 100. Vsem darovalcem najiskrenejša hvala. — Odbor.

— **Odškodnina za Kitajsko.** Anglija pošilja [illegible] stano nove vojaške čete na Kitajsko. [illegible]ri odhodu vojaštva je izjavil general Campbell: Storiti moramo ravno iste korake kakor leta 1914. Razlika med danes in takrat obstoja samo v tem, da se vojaki ne bodo vojskovali, temveč da bodo vršili na Kitajskem samo varnostno službo.

— **Denar je shranjevala v steklenici** neka stara vdova v Lodzu. Preživljala se je z malo trgovinico in vsako paro shranjevala, da je lahko vzdrževala svojo hčerko. Razen tega pa si je prihranila še lep denar. Ves denar je zamenjala v dolarje, ki jih je hranila v staro steklenico, ki jo je dobro skrivala. Nekega popoldneva je prišel k njeni hčerki, ki je bila sama doma, star možak, ki je kupoval steklenice. Hčerka je našla na podstrešju tri stare stelenice in jih vesela prodala za 15 grošev. Ko je materi povedala o lepem in lahkem zaslužku, se je ta vsa prestrašila, ker je hčerka prodala tudi njeno »shrambo«, steklenico, v kateri je imela 500 doalrjev. Alarmirala je policijo, ki išče sedaj srečnega kupca, ki je kupil za 15 grošev tri steklenice in 500 dolarjev.

— **Mussolini odobril fašistovsko himno.** Italijanski ministrski predsednik Bonito Mussolini je sprejel v avdijenci avtorja znane fašistovske himne »Giovinezza«. Pri tem je moral avtor Mussoliniju zaigrati himno, nakar jo je Mussolini oficijelno priznal za fašistovsko himno.

— **Trinajst vozov bencina v ognju.** Na rumunski železnici sta na progi Ploesti—Slobozia trčila dva vlaka, ki sta vozila petrolej in bencin. Trinajst vagonov bencina se je vnelo. Šest železničarjev, je našlo smrt v plamenih.

Danes! Velikanski film! Kino Apolo!

Zgubljeni sin

Vkljub velikim stroškom običajne nizke cene

ITO - pasta za zobe je najboljša!

Mariborske vesti

Maribor, 12. aprila.

Kaj je z dobrodelno loterijo „Dom ubogih"?

Na vprašanje kako je z dobrodelno loterijo »Dom vbogih« št. 78 našega lista smo od avtentične strani sprejeli nastopno pojasnilo:

Stanovanjska akcija »Dom vbogih« je bila ustanovljena za spomin poroke Nj. Veličanstva kralja z namenom zgraditi primeren dom za one žrtve stanovanjske bede, ki so si v nezdravih stanovanjih nalezle še ozdravljivo tuberkulozo. Ob rojstvu prestolonaslednika se je akcija razširila še na poseben dom za zdrave stanovanjske reveže. Z ozirom na človekoljubni in patrijotični namen te akcije je ustanovitelj zaprosil za protektorat Nj. Veličanstvo kralja. Kljub temu, da je izvršitev akcije prevzelo društvo Mariborska Gradbena Akcija, je ta že takrat za Maribor tako potrebna akcija našla v vodilnih krogih tako nasprotstvo, da ni bilo mogoče dobiti ne zaprošenega protektorata in ne loterije. Po nasvetu iz Beograda, se je akcija postavila na zadružno podlago ter se je v to svrho ustanovila kreditna in stavbna zadruga »Mojmir«. Ker so pa prvotni nasprotniki tudi temu poskusu nasprotovali, se je po zaslugi takratnega župana g. Grčarja in takratnega predsednika zadruge »Mojmir« g. inž. Jelenca osnoval poseben odbor na čelu mu minister v p. g. dr. Kukovec, blagajnik g. prof. Ribarič, tajnik g. inž. Jelenc.

Tako je prišlo koncem leta 1924 do prvega stalnega odbora te akcije. Po prvotnem načrtu bi se morala vršiti tombola z veliko ljudsko veselico.

Odbor pa se je odločil najprej za loterijo junija l. 1925. Tudi odbor je zadel na velike težkoče, ki so ga primorale loterijo dvakrat preložiti (prvič za novo leto 1926, drugič za september 1926).

Vsled naraščajočega nezadovoljstva radi ponovnih preložitev je zadruga »Mojmir« kot za akcijo pravno odgovorna, ponovno urgirala pri odboru pospešenje izvršitve dobrodelne loterije »Doma vbogih«. G. dr. Kukovec pa je smatral za umestneje celo akcijo likvidirati, ter je kakor znano, celo zadevo lani izročil Mestni občini. Vpoštevajoč protest večine imejiteljev srečk, je zadruga »Mojmir« zahtevala od odbora izročitev cele akcije.

Tako je dne 4. sept. 1926 g. inž. Jelenc kot pooblaščenec odbora izročil pooblaščencu »Mojmir« blagajniške posle. Zadruga »Mojmir« je takoj odredila zidanje enodružinske hiše kot glavni dobitek v Ketejevi ulici.

Takoj po provizoriční izročitvi pa se je pokazala potreba, da bivši odbor s primerno izjavo izročitve te akcije zadrugi »Mojmir« popravi po časopisju povzročene vesti o likvidaciji cele akcije. Zadruga »Mojmir« je v to svrho zahtevala, da bivši odbor na čelu mu g. dr. Kukovec po listih razglasi predajo akcije zadrugi »Mojmir« in da isti odbor ostane odgovoren za morebitne pogreške in škodo iz dobe njegovega poslovanja. Vkljub ponovnim vabilom od strani zadruge »Mojmir«, pa se bivši odbor dosedaj še ni odzval tej svoji dolžnosti.

Medtem je zadruga »Mojmir« ustanovila poseben odsek, ki akcijo vodi pod predsedstvom g. inž. Accetto (blagajnik ravnatelj g. Oskar Skušek, tajnik gosp. Rado Pivka). Novi odbor je v sporazumu z zadrugo smatral za potrebno v smislu prvotnega načrta najprej izvesti tombolo in še le po popolni dovršitvi sicer že dograjene hiše tudi loterijo.

Zadrugo »Mojmir« ozir. novi odbor torej ne zadene nobena krivda, ako se zdavno določena loterija ni že izvršila in se je cela akcija zavlekla. Dobitki za tombolo določeno na Velikonočni ponedeljek nimajo nič opraviti s dobitki za loterijo. Tombola ima namen pospešiti zanimanje za akcijo samo.

m **Odličen gost.** Z današnjim popoldanskim brzovlakom je prispel v Maribor eden najodličnejših živečih pianistov, slavni Poljak Sliwinski. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki Koncertnega biroja Glasbene Matice. Danes v torek zvečer bode Sliwinski v veliki Götzovi dvorani nudil Mariboru svojo izredno umetnost. Klavir za koncert je dala iz prijaznosti na razpolago naša domača tvrdka Jos. Brandl. Ob priliki koncertov Sliwinskega so pisali inozemski kritiki: »Kdor ni slišal Sliwinskega, ta sploh ni slišal klavirja« in to kličemo tudi Mariborčanom, ter jim svetujemo, da se tega redkega koncerta, s katerim zaključuje naš agilni koncertni biro Gl. Matice letošnjo sezono, v velikem številu udeleži. Gotovo ne bo nikomur žal, da je slišal tega svetovnega umetnika. Maribor naj pri tej priliki dokaže, da zna ceniti slovansko umetnost.

m **Novinarski klub.** Jutri v sredo, ob 18. uri v Grajski kleti klubova seja. — Predsednik.

m **Kongres stanovanjskih najemnikov.** Jutri, v sredo 13. t. m., se vrši v Zagrebu kongres stanovanjskih najemnikov iz vse države. Mariborsko društvo stanovanjskih najemnikov odpošlje v Zagreb številno delegacijo, ki ji načeljuje vedno agilni društveni delavec podpredsednik postajenačelnik g. Josip Mohorko.

m **Prosta stanovanja.** Stanovanjsko razsodišče razpisuje sledeča prosta stanovanja, za katera je treba vložiti prošnje do četrtka, 14. t. m. opoldne: 1. Maistrova ulica št. 17 II. 4 sobe, kuhinja in pritikline od stranke Antona Korošca; 2. Pobrežje, Cankarjeva ulica štev. 8, soba v pritličju ter kuhinja v podstrešju od stranke Alojza Sušeka; 3.) Zg. Radvanje štev. 73, soba, kuhinja in pritikline od stranke Terezije Zupanec; 4. Slovenska Bistrica, Šolska ulica štev. 89, 2 sobi, kuhinja in pritikline od prejšnje hiš. pos. Juljane Furar.

m **Cercle français.** Radi nepričakovanih zaprek se mora občni zbor Francoskega krožka odgoditi na sredo dne 20. aprila; začetek ob pol šestih zvečer v društveni čitalnici.

m **IV. Akademija »Napredka«.** Včeraj, 11. t. m. je imel »Napredek« svojo četrto akademijo, ki je proti pričakovanju, vršila se je popoldan, izborno uspela. — Umetniški del programa je otvoril orkester s potpourijem iz Fausta (Gounod). Nato je sledilo petje solo (Mornar) in recitacija (O. Župančič: Vlak). Naš mladinski odsek, ki je bil letos ustanovljen, kaže že lepe sadove in včeraj smo imeli priliko videti naš »naraščaj« na »odru«. Po odmoru je gimnazijski kvartet igral: 11. Haydnov-kvartet, ki je bil kljub kratkemu času dovelj dobro naštudiran. Pozornost je zbudil naš baritonist s »Chiaro di luna« in »Da si mi znala« (Denza). — Najlepši točki dneva sta bili vsekakor orkester pod vodstvom tovariša Z. Nerata in pa violina solo, ki je Beriotovo baletno sceno izborno podala. Po umetniškem delu je otvoril naš jazz-band s otvoritvenim valčkom — ples. Veliko veselja je dal vsem plesalcem saxophon. Čas je pa hitel in predavanje Bolgara dr. M. Kostova se bližalo. Ob zaključku je predsednik kulturno znanstvenega odseka pozval prisotne, da se udeleže predavanja dr. Kostova polnoštevilno in jim želel veselo Veliko noč.

m **Orjuna dr. Kostovu.** Mariborski Orjunaši so podarili bolgarskemu posl. dr. Mladenu Kostovu v znak hvaležnosti in solidarnosti krasen šopek cvetlic.

m **Šahisti, člani kluba,** ki še niso bili na turnirju kvalificirani, naj se javijo v sredo 13. t. m. zvečer ob 20. uri v kavarni Central«, da se dogovorimo radi turnirja. — Predsednik.

m **V mariborskem šah klubu** se sedaj igra turnir prvenstvenega razreda. Prijavljenih je 12 igralcev. Prvi dve koli sta razen visečih partij že odigrani. Igra se v sredah in petkih zvečer v »Centralu«, popoldne pa v »Veliki kavarni«. O rezultatu bomo še poročali.

m **Velika kavarna,** torek 12. aprila elitni koncert s kabaretnimi vložki. Sredo 13. koncert klasičnih komponistov.

603

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 12. aprila ob 20. uri »Mladost«, vprizore člani dramatičnega društva.
Sreda, 13. aprila ob 20. uri »Madame Butterfly« Ab. C (Kuponi).
Četrtek, 14. aprila. Zaprto.
Petek, 15. aprila. Zaprto.
Sobota, 16. aprila. Zaprto.
Nedelja, 17. aprila ob 15. uri »Pasijon«. Kuponi. — Ob 20. uri »Logarjeva Krista. Premijera. Izven.
Pondeljek, 18. aprila ob 15. uri »Pasijon« Kuponi. Zadnjič. — Ob 20. uri »Logarjeva Krista«.

Razpis mariborskega opernega abonmana za prihodnjo sezono. Po novem budžetu je mariborskemu gledališču zmanjšana državna in mestna subvencija za skupno Din 280.000 ali ¼ dosedanje podpore. Zato bo uprava le tedaj v stanu vzdrževati opero tudi v bodoče, če mu bo pravočasno zasigurano nadomestilo za odbito vsoto. Ker mora uprava vedeti v najkrajšem času, če more skleniti kontrakte tudi z opernimi člani, bo razpisala že jutri **operni abonma na bloke** za prihodnjo sezono in prosi priglase **najdalje do 20. aprila.** Operni ansambel bo po možnosti še izboljšan; glavni solisti pa ostanejo. Repertoar bo mnogo bolj raznoličen kot letos. V načrtu so predvsem sledeče opere: »Seviljski brivec«, »Rusalka«, »Cvrček na ognjišču«, »Evgenij Ognjegin«, »Lucia di Lammermuor«, »Carmen,« »Traviata«, »Hoffmanove pripovedke«, »Rigoletto«, »Evangelinik«, »Manon, »Madame Butterfly«. Od normalnega dramskega abonmana, ki se bo na vsak način otvoril v jeseni, je ta samo operni abonma popolnoma neodvisen in bo stopil v veljavo le, če se bo oglasilo zadostno število reflektantov. Od tega pa je sploh tudi odvisen ves nadaljni obstoj mariborske opere. — Gled. uprava rabi zdaj samo dovoljno število prijav, s katerimi se zavezujejo priglasniki, da bodo vzeli v jeseni operni blok, ki jih opravičuje obiskati **15 poljubnih opernih predstav** prihodnje sezone. Cene tem blokom so: lože po Din 2400, 2100, 1500; parterni sedeži po 450, 400, 350; balkonski po 450, 400, 250, 200, galerijski po 200 in 150 dinarjev. Uradniki imajo še zraven znaten popust od teh cen, abonma pa se lahko plačuje tudi v obrokih. — Od mariborskega občinstva je odvisen nadaljni obstoj opere. Le če se priglasi najmanj 500 opernih abonentov, bo ohranjen ta ugledni umetniški institut. Naj najde ta resni apel čim več pozitivnega odziva. In vsakdo, ki ima količkaj možnosti, da se abonira, naj pomisli, da ima danes, ko je Gradec brez opere, Maribor še vedno dobro opero. Od prijav pa je odvisno, da dobi še boljšo, ali pa da jo tudi on izgubi za vedno!

Sport

: Sodniška sekcija — službeno. Nedeljske tekme: ISSK Maribor-Rapid sodi sodnik iz Ljubljane. Predtekmo ISSK Maribor II. — SD Rapid II. g. Simončič. Predpoldan ISSK Maribor - SD Rapid 1. naraščaja g. Marussig; ISSK Maribor - SD Rapid 2. naraščaja gosp. Fischer. Pondeljek: TSK Merkur-SK Svoboda g. Radolič? Predtekmo TSK Merkur II. - SK Svoboda II. g. Mohorko.

Kino

KINO „APOLO“

predvaja od danes torek 12. aprila naprej velikanski film

»ZGUBLJENI SIN«.

Velika režija. Film senzacije in ljubezni. Kljub ogromnim nabavnim stroškom, navadne cene.

KINO „UNION“ (preje Bioskop)

predvaja v torek 12. in sredo 13. aprila

»TRKA V SMRT«.

Senzacijonelna pustolovina v sedmih činih. Borba na življenje in smrt na nebotičniku in podzemeljskem tunelu. Senzacijonelna avtomobilska tekma! Film največjih senzacij in vratolomnega tempa!

„GRAJSKI KINO“

predvaja od sobote 9. do srede 13. aprila 1927

PAT & PATACHON

kot policista.

Res prvovrstna izborna veseloigra.

Velika manifestacija za ujedinjenje z Bolgarijo

Snoči se je vršilo pod pokroviteljstvom Jugosl. Matice in Ljudske univerze v Narodnem domu veličastno obiskano predavanje o zedinjenju vseh južnih Slovanov ki ga je imel v navzočnosti nad 2000 oseb bivši bolgarski poslanec dr. Mladen Kostov, predsednik Jugoslovansko-bolgarske lige v Parizu.

Predavanje je otvoril predsednik Ljudske univerze g. ing. Kukovec, ki je pozdravil navzoče in se zahvalil za številni poset, ki je pričal o velikem zanimanju, ki ga ima naše občinstvo za idejo zedinjenja Jugoslavije z Bolgarijo. Z ozirom na dejstvo, da je prireditev nekoliko politična, je predsednik Ljudske univerze izjavil, da je mnenja, da je vprašanje ki se je obravnavalo v prvi vrsti kulturno. Ko se je pojavil na odru, ki je bil okrašen z državnimi in bolgarskimi zastavami, željno pričakovani govornik je dvorana grmela in odmevala v navdušenju, ki se je komaj poleglo.

V imenu Ljudske univerze in v imenu navzočih ga je pozdravil g. inž. Kukovec, v imenu Jugoslovanske Matice pa g. ravnatelj Detela.

Dr. Kostov, ki ga je občinstvo ponovno burno pozdravljalo, se je uvodoma zahvalil za časten obisk in pripomnil, da je vzradoščen nad dejstvom, da jugoslovanska javnost s tako pozornostjo in velikim navdušenjem sprejema idejo ujedinjenja z Bolgarsko.

Gotovo je, da se naši narodi Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov nahajajo v psihološkem mednarodnem trenotku, ki jim preti z realno nevarnostjo. Gotovi politiki in predstavniki gotovih narodov nameravajo proti nam nov pohod. Nedavno je neki oficijelni predstavnik izjavil, da je absolutna potreba in vitalni interes njegovega naroda, da se ali razširi ali pa da eksplodira. Ako ima nekdo drznost, da smatra nas Jugoslovane in našo zemljo, na kateri gospodarimo že stoletja, za apetitni objekt svoje ekspanzije in kolonizacije, nam narekuje naše nacijonalno dostojanstvo, da zakričimo v svet, da akoravno so bili Jugoslovani doslej razdvojeni in nesložni, akoravno so bili žrtve in orodje tujcev, da smo danes ujedinjeni moralno in duhovno. (Burno pritrjevanje)! Vsakdo pa ki bi hotel da uniči to duhovno ujedinjenje ali ki bi hotel rušiti integralnost naše zemlje, mora vedeti, da se ni dvignil samo proti vam Slovencem, ki ste neposredno ob meji, da ni samo proti Hrvatom, ki žive poleg Vas in proti Srbom, ki so od vas malo oddaljeni, temveč da ima opraviti z Jugoslovani od Triglava do Črnega morja. (Živijo Kostov! Živela velika Jugoslavija!)

»Slovanski nesreči« (tako je Kostov nazval neslogo med Slovani) je predvsem kriv zgodovinski razvoj ki je razcepil poti našega kulturnega in političnega razvoja ter nas enega od drugega docela razdvojil in odtujil. Že govorica dokazuje sorodnost in priča, da smo veje istega naroda, med katere je zgodovina vrinila razne ovire, predsodke in celo sovraštvo. Pri vsem tem pa je treba naglasiti, da je javno mnenje in da so vsi jugoslovanski politiki za idejo ujedinjenja. Vendar moram priznati, da je v Sofiji situacija nekoliko drugačna.

Bolgari so nad 50 let samostojen narod, dočim pred 100 leti še niso obstojali kot nacijonalen pojem. Našli pa so so ljudje, ki so vzbudili bolgarski nacijonalni duh. Že takrat so pisali, govorili in zatrjevali, da bolgarsko nacijonalno vprašanje ni samo bolgarsko, temveč da je vezano s srbskim. Že l. 1867. se je sestal v Bukarešti prvi revolucijonarni komitet, ki je stopil v stik s takratnim srbskim knezom Mihajlom, s katerim je bila v aprilu sklenjena pogodba za ustanovitev skupne države. Toda interesi hegemonije in prestiža posameznikov so šli preko tega in z intrigami privedli do l. 1913 in do l. 1915.

Največ zaslug pri tem razdvajanju pa ima Ferdinand Koburški, ki je prišel na bolgarski prestol ne kot kralj osvobojenih bolgarov, temveč kot eksponent germanske politike, katere cilj je bil razdvajanje med Srbi in Bolgari. Razdruževalno delo 32 tih let je rodilo uspehe. V šolah se je pričelo poučevati, da so Srbi največji sovražniki Bolgarov in kar je glavno ustvarilo se je macedonsko vprašanje, s čimer je bil stvorjen tudi glavni psihološki moment, ki je privedel do dogodkov leta 1913 in do l. 1915. Osvobodilni boji za Macedonijo so imeli prvotno značaj bojev za osvoboditev kristjanov, kasneje so šele zadobili značaj bojev za osvobojenje Slovanov. Zgodovinska resnica je, da je Ferdinand — napravil iz Macedonije kamen spotike — predmet neprestanih sporov.

L. 1915. je opozicija svarila Ferdinanda pred usodnim korakom. Pet dni pred napovedjo vojne je Stambolinjski izjavil kralju, da bo odgovarjal narodu s svojo glavo za svoje namere, kajti narod ne želi vojne. Vojna je bila napovedana, Stambolinjski pa je bil obsojen na smrt, kasneje pa pomiloščen na dosmrtno ječo. Vso vojno je presedel v ječah v Vidinu. L. 1918. je narod strmoglavil Ferdinanda in izrekel zaupanje Stambolinjskemu, ki je intenzivno deloval na zbližanju in ujedinjenju, vendar mu Beograd ni zaupal. V Beogradu so spoznali njegovo odkritosrčnost šele ko je padel kot žrtev mržnje do Jugoslovanstva.

Žalostno je tudi dejsvto, da je »Slovanska nesreča« pomaknila nacijonalne interese v ozadje in to v času ko se narodnostno probujajo celo kolonijalni narodi. **Problem jugoslovanstva ni problem sentimentalnosti, problem duše in srca. Ujedinjenje ni zgolj potrebno iz razloga ker smo bratje. Problem združitve je problem praktičnosti in realnosti.**

Tako važni problemi se ne rešujejo sami od sebe. Moramo se ga lotiti sami. Mussolini se dobro zaveda, da se ne da kolonizirati niti Kitajca, niti Alžirca, niti Marokanca. Ker je Rusija mogočna in velika, kolonizacija tudi ne uspeva, se mu zde jugoslovanske zemlje najprikladnejše za kolonizacijo. V času ko se mi prepiramo, se drugi pri nas taktično udejstvujejo in nas gospodarsko spravljajo v odvisnost.

V nadaljnjih izvajanjih je govornik iznesel statistične podatke vi ekonomskem zavojevanju naših dežela s strani Italijanov in Angležev ter ob splošnem odobravanju in burnem pritrjevanju s strani številnega občinstva ugotovil, da je naš prvi smoter in cilj v geslu: **»Slovani na okup». Ohraniti moramo najprej to kar je naše nato pa pridobiti tudi ono kar je naše, a se nahaja v tuji posesti.** (Živijo Kostov! Živela velika Jugoslavija)! Do tega pa bo privedlo najprej zbližanje, ki se naj dokumentira na shodih, da bo sleherni Bolgar videl, slišal in doznal, da so Srbi, Hrvati in Slovenci za zbližanje z Bolgari.

Maribor, Beograd, Zagreb in Sofija so mi enako dragi. Ob slehernem koraku bodisi v Sloveniji bodisi na Hrvaškem se počutim kakor doma in ne morem razumeti čemu iščemo neprestanih vzrokov nesporazumljenjem in nasprotstvom. Ko se mi prepiramo se naše brate v suženjstvu tlači in raznaroduje. Jugoslovanski problem je veliki problem nas vseh in istočasno tudi velika tragedija, ki mora zadobiti drug značaj. Zaenkrat pa naj vesta i Mussolini i Averescu, da stotisoče naših bratov nismo pozabili in da jih ne pozabimo. Vsi naj vedo, da si hočemo zgraditi veliko državo vseh Jugoslovanov od Bospora do Soče.

Govornika je občinstvo burno pozdravljalo in ob splošnem navdušenju — mu je bil podarjen šopek cvetja z najsevernejših meja velike domovine, nakar je občinstvo zapelo mogočno »Hej Slovani«.

Po ogromni manifestaciji v Narodnem domu so se nadaljevale manifestacije po ulicah. Vso pot je občinstvo prepevalo patrijotske pesmi, vzklikalo Bolgariji, apostolu Kostovu, Veliki Jugoslaviji in Slovanstvu.

Pred Grajsko kletjo je dr. Kostov moral ponovno govoriti. Govoril je tudi bolgarski, kar je vzbudilo skoroda ginjenost, kajti razumelo se ga je sleherno besedo.

Po zaključenih manifestacijah se je vršil v nabito polni Grajski kleti banket na čast odličnemu gostu. Na banketu so ponovno govorili g. inž. Kukovec, g. dr. Kukovec, g. prof. Ribarič, zastopnik akademske omladine g. Jurančič, dr. Kostov in drugi.

Manifestacija je na vse udeležence napravila globok utis in zopet dvignila upanje v boljšo bodočnost celokupnega Slovanstva.

Dr. Kostov je ob 4. uri zjutraj odpotoval z brzovlakom na Dunaj.

Bolgarske narodne pesmi

Z ozirom na včerajšnje predavanje o zbližanju med Bolgarijo in Jugoslavijo, ki se je pretvorilo v burno manifestacijo za ujedinjenje med trenutno razdvojenima bratskima narodoma, priobčujemo prevode treh bolgarskih narodnih pesmi, da seznanimo čitatelje vsaj malce z globino in mehkobo bolgarske duše, ki se odraža v pesnitvah, katere nam je prevel g. Al. Benkovič.

Kletev.

V vrtu deva mi poseda,
tam na vrtu sredi rožic,
čilim pester na kolenih,
včasih šiva, včasih poje,
tako pravi v pesmi svoji:
»Srečen tisti, ki me gleda,
še srečnejši, kdor me vzame,
težko njemu, ki me nima,
iskal bo me vsepovsodi.«
Mladen pa stoji za plotom,
noga ga boli od stanja,
črno oko od čudenja.
Žolto dinjo vzame iz žepa,
v čelo devi jo zalači;
deva pa se zlobno kolne:
»Naj odpade ti desnica,
oj! desnica in levica!«
Prosi Mladen devo krasno:
»Oj, ne kolni, ne preklinjaj
morda združi naju usoda,
pa ti bom bolan na nogah,
posušijo se mi roke
in umrem na prsih tvojih!«
Naglo deva odgovarja:
»Bog! ne sliši slov pregrešnih!
Naj mu cvete desna roka,
desna roka in levica,
kakor roža tu na vrtu!«

Lepa Neda.

Solnce sjalo je na Nedo,
a ni bilo jasno solnce,
lepa Neda to je bila,
črnooka kakor srna,
belozoba kakor biser,
vitkostasa kakor Vila.
Pa zbero se male devke,
da igrajo se na loki,
da bero rdeče cvetke,
da igrajo se na solncu,
dokler ni še dogorelo,
dokler ni še kruta zima
se vselila v naše hiše.
Pa izraste vitka vrba
v ravnih dvorih lepe Nede.
Vrba pa je Neda sama,
z žoltim čelom pomračenim.
V vrtu pa zbero se mladci,
lomit veje z vitke vrbe.
Neda pa jim tiho pravi:
»Poslušajte, mladci moji,
mladci moji, vi junaki!
Le lomite, le vzemite,
kolikor se koli ljubi,
dokler listi so zeleni,
dokler v krasu raste Neda!«

Zdravko in bazalka.*)

Tako pravi zdravko na planini,
zdravko, cvetka gorska, vonja polna:
»Ah, zakaj ne trgajo me deve,
morda trgat šle so le bazalko?
Enkrat v letu cvete le bazalka,
jaz pa cvetem v zimi in poleti,
v zimi jaz sedim pod padlim snegom,
pa stojim poleti v hladni senci.«
Odgovarja zgodnja mu bazalka:
»Ah, zakaj ne trgajo me deve,
morda trgat hodijo le zdravka?
Zdravko cvete v zimi in poleti,
jaz pa cvetem samo enkrat v letu!«

*) Dve cvetlici.

Separirana soba 593
meblirana ali prazna, elektr luč, se odda samost. gospodu ali dami. Naslov v upravi.

Krasen otročji vozček
ugodno na prodaj. Naslov v upravi. 599

Profesor poučuje
slovenščino in nemščino po izkušeni metodi. Razlagova ul. 15, pritličje. 670

Priporoča se
delikatesna trgovina
Aleksandrova cesta 31
v bližini glavnega kolodvora. — Velika izbira vedno svežega delikatesnega blaga ter vedno svežega peciva od prvovrstne tvornice V. Bizjak in drug, Rogaška Slatina. Na drobno in debelo po originalnih tvorniških cenah! — Istotako se priporoča
zajtrkovalnica in vinarna
s pristnimi domačimi in dalmatinskimi vini ter prvovrstnim odprtim pivom iz Maribora Z odličnim spoštovanjem
558 **Franc Kurinčič, Maribor**

Tiskar: »Mariborska Tiskarna« v Mariboru, predstavnik: Stanko Detela, ravnatelj. Urednik Vekoslav Cizel, novinar. Izdajatelj: Konzorcij »Tabor«
Predstavnik: Vekoslav Spindler, novinar, vsi v Mariboru.